

Küberturvalisuse seaduse ja avaliku teabe seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1 Sisukokkuvõte

Küberturvalisuse seaduse (edaspidi *KüTS*) ja avaliku teabe seaduse (edaspidi *AvTS*) muutmise seaduse eelnõuga tunnistatakse AvTS-s kehtetuks Vabariigi Valitsuse määruse andmise volitusnorm ning KüTS-is luuakse volitusnorm Vabariigi Valitsuse määruse kehtestamiseks. Muudatuste käigus viiakse asjakohase Vabariigi Valitsuse määruse volitusnorm AvTS-st KüTS-i. Volitusnormi üle viimisega kaasajastatakse ning viiakse infoturbe tagamine andmekogude põhiselt lähenemiselt võrgu- ja infosüsteemide põhisele lähenemisele. Muudatus omakorda võimaldab aegunud kolmeastmelise etalonturbesüsteemi (edaspidi *ISKE*) turvameetmete süsteemi asendada uue väljatöötamisel oleva Eesti infoturbestandardiga (edaspidi *E-ITS*).

Eelnõuga ei kaasne olulist õiguslikku muudatust, vaid õigusnorme korrastatakse vastavalt uuenenud infoturbe tagamisele. Praegu on AvTS § 43⁹ lõike 1 punktis 4 volitusnorm, mis võimaldab Vabariigi Valitsusel kehtestada *andmekogude¹ pidamiseks* määruse „Infosüsteemide turvameetmete süsteem“. Kõnealusest määrusest tuleneb riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude pidamiseks turvameetmete süsteemi rakendamise kohustus vastavalt ISKE-le. ISKE rakendamise eesmärk on tagada riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude abil töödeldavate andmete turvalisus, konfidentsiaalsus ja käideldavus.

Samas rakendatakse sama määrust KüTS § 9 lõike 2 alusel ka kõikidele riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste võrgu- ja infosüsteemidele (edaspidi süsteem)². KüTS § 9 lõige 2 ei sisalda endas täiendavat volitusnormi, vaid viidet AvTS volitusnormile, mistõttu on andmekogude turvalisuse tagamiseks mõeldud volitusnormi tegelikult rakendatud laiemalt kõikidele riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste süsteemidele. Nende süsteemide hulka kuuluvad ka AvTS-i tähenduses olevad andmekogud.

Eelnõuga korrastatakse riigi infosüsteemi kuuluvate riigi ja kohaliku omavalitsuse andmekogude ning võrgu- ja infosüsteemide turvalisust reguleeriv õigusruum. Selleks lisatakse võrgu- ja infosüsteemi infoturbe haldussüsteemi (edaspidi *infoturbe haldussüsteem*) volitusnorm KüTS-i ning asendatakse senine volitusnorm AvTS-is viitega uuele volitusnormile KüTS-is.

---

¹ Andmekogu on riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku isiku või avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku isiku infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum, mis asutatakse ja mida kasutatakse seaduses, selle alusel antud õigusaktis või rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks. AvTS § 43¹ lg 1.

² Võrgu- ja infosüsteem (edaspidi süsteem) – elektroonilise side võrk elektroonilise side seaduse § 2 punkti 8 tähenduses, seade või omavahel ühendatud või seotud seadmete rühm, millest vähemalt ühes toimub mõne programmi kohaselt digitaalsete andmete automaatne töötlemine, või digitaalsed andmed, mida salvestatakse, töödeldakse, saadakse päringuga või edastatakse eelnimetatud komponentide poolt nende töö, kasutamise, kaitsmise või hooldamise jaoks. KüTS § 2 p 1.

Infoturbe haldussüsteemi määrase volitusnormi paiknemine KütS-s ja selle rakendusaktides on avaliku teabe töötlemist ja küberturvalisust reguleerivaid õigusakte, nende omavahelisi seoseid ning struktuuri arvesse võttes mõistlik. Just KütS-i eesmärgiks on ühiskonna toimimise seisukohast oluliste riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste süsteemide turvalisuse tagamine ning küberintsidentide ennetamise ja lahendamise koordineerimine.

Lisaks on praegu infosüsteemide turvameetmete süsteemi puudutav regulatsioon Justiitsministeeriumi vastutusalas, kuigi küberturvalisus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalas tegutseva Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) põhimäärase kohaselt on RIA üks põhiülesannetest korraldada infosüsteemide turvameetmete süsteemi arendamist ja koordineerida infoturbemeetmete rakendamist.

Volitusnormi uuendamine võimaldab asendada tänaseks aegunud ISKE uue E-ITS-iga. ISKE aluspõhimõtted, rakendamise loogika ning auditeerimise skeemid ei ole selle esmasest avaldamisest aastal 2003 alates ehk 17 aasta jooksul muutunud. Uus E-ITS on äriprotsesside põhine ning E-ITS-i volitusnorm peab olema laiem kui andmekogude põhine – see peab lähtuma võrgu- ja infosüsteemidest ning kohalduma kõikidele süsteemidele (mille hulka on arvestatud ka andmekogud). Sellest johtuvalt tuleb ka uus määras teisiti nimetada võrgu- ja infosüsteemide infoturbe haldussüsteemi määraseks. E-ITS-i määras planeeritakse vastu võtta aastal 2021, mistõttu on vajalik sellele eelnevalt volitusnormi uuendamine.

Lisaks ühtlustatakse KütS-is olevaid mõisteid, asendades KütS § 9 lõikes 3 oleva mõiste „turvanõuded“ mõistega „turvameetmete kirjeldus“, mis on analoogne KütS § 8 lõikes 4 oleva volitusnormiga. Tegemist ei ole sisulise muudatusega, vaid terminite ühtlustamisega segaduse vältimiseks.

1.2 Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi küberturvalisuse õigusnõunik Kea Kohv (teenistussuhe peatunud), küberturvalisuse õigusnõunik Raavo Palu (raavo.palu@mkm.ee) ning Riigi Infosüsteemi Ameti õigusosakonna juhataja Kristiina Laanest (kristiina.laanest@ria.ee) ja õigusnõunik Silver Lusti (silver.lusti@ria.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi teostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Ave Henberg (ave.henberg@mkm.ee).

1.3 Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga, Euroopa Liidu õiguse rakendamisega ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõuga muudetakse küberturvalisuse seaduse redaktsiooni RT I, 22.05.2018, 1 ning avaliku teabe seaduse redaktsiooni RT I, 15.03.2019, 11.

Eelnõu vajab seadusena Riigikogus vastuvõtmiseks koosseisu häälteenamust.

2. Seaduse eesmärk

2.1 Uuendada avaliku teabe seaduses ja küberturvalisuse seaduses andmekogudele keskendunud volitusnorm võrgu- ja infosüsteemide põhiseks

„Infosüsteemide turvameetmete süsteem“ on Vabariigi Valitsuse määrus, mille volitusnorm on AvTS-s andmekogudel põhinev, kuigi reaalsuses rakendatakse sama määrust kõigile riigi ja kohaliku omavalitsuse võrgu- ja infosüsteemidele. Seetõttu on mõistlik muuta küberturvalisuse seaduses olev norm, mis praegu viitab AvTS-i andmekogude põhisele volitusnormile, ise volitusnormiks. Sellisel viisil on võimalik tulevikus Vabariigi Valitsuse määrust „Võrgu- ja infosüsteemide infoturbe haldussüsteem“ sisustada nii andmekogude kui ka võrgu- ja infosüsteemide kaitse seisukohalt.

2.2 Luua võimalus aegunud ISKE asendamiseks E-ITS-iga ehk andmekogude pidamiseks kehtestatud turvameetmete süsteemilt üleminek avalike ülesannete täitmiseks loodud äriprotsesside põhisele infoturbe haldussüsteemile

Seaduse eesmärk on uuendada riigi infosüsteemide turvameetmete volitusnormi, et võimaldada vananenud andmekogudele keskendunud turvameetmete süsteemi ajakohastamine. Olukord, mida soovitakse saavutada, võimaldaks ühtsetel põhimõtetel paindlikult ja rakendajatele arusaadavalt rakendada tänapäevastele vajadustele vastavat turvameetmete süsteemi avalike ülesannete täitmiseks loodud äriprotsessidele.

Eesti infoturbealases õigusruumis on probleemiks üksnes andmekogudele fookuseeritud infoturbeparadigma, mis vajab lahendamist. Kehtiv regulatsioon on üles ehitatud andmekogude põhisele infoturbe tagamise süsteemile. ISKE-t rakendatakse andmekogudes sisalduvate andmete töötlemiseks kasutatavatele infosüsteemidele ja seega keskendub ISKE kitsalt andmekogudes sisalduvate andmete kaitsmisele. See lähenemine on loonud olukorra, kus turvameetmete rakendamisel on rakendaja perspektiiv sageli ebaproportsionaalselt kitsas, jättes turvameetmed rakendamata paljude oluliste infosüsteemide osas, mis ei kujuta AvTS-i tähenduses andmekogu.

Asutused on praktikas sageli jätnud ISKE rakendamata, kui võrgu- ja infosüsteemi defineerimiseks oli võimalik leida mistahes muu definitsioon, kui „andmekogu“ AvTS-i mõistes. KüTS-i jõustumine küll leevendas olukorda, tuues Eesti õigusesse oluliselt laiemas „võrgu- ja infosüsteemi (süsteemi)“ termini koos sellega kaasneva riskianalüüsi nõudega, kuid KüTS süsteemide osas eriregulatsiooni kehtestamine AvTS-i määramisesse ei ole täna võimalik. Õigusselguse ja infosüsteemide turvalisuse tagamise huvides on siiski erisused andmekogude ning teiste süsteemide osas selgelt välja tuua ja korrektselt reguleerida.

Infoturbe rakendamata jätmine ei ole tänases küberturberealsuses riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste süsteemide puhul aktsepteeritav. E-ITS loomisega soovitakse tänast olukorda muuta, tõstes andmeid töötleva süsteemi asemel turvameetmete rakendamise fookusesse avaliku ülesande täitmiseks loodud äriprotsessid, mille eesmärk on pakkuda otseseid avalikke teenuseid ja tugiteenuseid. Andmekogude pidamiseks kehtestatud turvameetmete süsteemilt üleminek avalike ülesannete täitmiseks loodud äriprotsesside põhisele infoturbe haldussüsteemile tuleb sätestada ka õigusaktides.

Eelnevale tuginedes on vältimatult vajalik luua uus volitusnorm, mis asendaks tänast AvTS § 43⁹ lõike 1 punkt 4 volitusnormi. Eelnõuga täiendatakse KüTS-i ning muudetakse AvTS-i, mis loob eeldused ühtse ja ühetaolise süsteemide infoturbe haldussüsteemi rakendamiseks.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse küberturvalisuse seadust.

Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse KüTS § 9 lõiget 2 ja sõnastatakse see järgmiselt: „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud süsteemi turvalisuse tagamiseks kehtestab võrgu- ja infosüsteemide infoturbe haldussüsteemi Vabariigi Valitsus määrusega.“. Sellega lisatakse KüTS-i volitusnorm Vabariigi Valitsuse määruse kehtestamiseks. See sisustatakse täna AvTS-i alusel kehtestatud infosüsteemide turvameetmete süsteemi määrusega (ISKE määrus), kuid tulevikus terviklikult muudetud kujul (E-ITS määrus).

Kehtiv infosüsteemide turvameetmete süsteemi määruse volitusnorm on AvTS § 43⁹ lõike 1 punkt 4, mille kohaselt kehtestab Vabariigi Valitsus andmekogude pidamiseks määrusega infosüsteemide turvameetmete süsteemi. See volitusnorm on uue E-ITS-i kehtestamiseks liiga kitsas, kuna E-ITS kehtiks äriprotsessidele, mitte ainult andmekogude pidamisele. Kuna KüTS-i § 2 punktis 1 sätestatud „võrgu- ja infosüsteemi“ mõiste hõlmab oma sisult ka AvTS-i § 43¹ lõikes 1 oleva „andmekogu“ mõistet, siis on kohasem, et Vabariigi Valitsuse määruse volitusnorm tuleb AvTS-st KüTS-i.

Paragrahviga kaotatakse KüTS § 9 lõikes 2 sisalduv AvTS § 43⁹ lõike 1 punktile 4 viitamine ning muudetakse KüTS § 9 lõige 2 volitusnormiks.

Hetkel on infosüsteemide turvameetmete süsteemi puudutav regulatsioon Justiitsministeeriumi vastutusalas, kuigi küberturvalisus on oma olemuselt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala teema. Ehk eelnõu ja E-ITS'ga seotud temaatika on seotud mitme ministeeriumi valitsemisala valdkonnaga. Kehtiva infosüsteemide turvameetmete süsteemi määruse on kehtestanud Vabariigi Valitsus, kuigi ta võib selle kehtestamise õiguse üle anda asjaomasele ministrile (vt AvTS § 43⁹ lg 2). Praktikas ei ole seda volitust tehtud tolle määruse puhul. Eelnõu tulemusena kaob ka taoline võimalus, kuna KüTS-s puudub AvTS § 43⁹ lõikele 2 samaväärne säte. Samas ei ole sarnase volitust võimaldava sätte tekitamine KüTS-i vajalik ning see poleks ka eesmärgipärane, kuna uus E-ITS'i määrus ei kohalduks ainult ühe ministeeriumi valitsemisala süsteemidele, vaid kõigile riigi ja kohaliku omavalitsuse üksustes olevatele süsteemidele. Seeläbi on E-ITS määruel ka seos mitme ministeeriumi valitsemisala valdkonnaga.

Eelnõu 1 punktiga 2 asendatakse KüTS paragrahvi 9 lõikes 3 sõna „turvanõuded“ sõnadega „turvameetmete kirjelduse“. Muudatuse eesmärk on termineid segaduse vältimiseks ühtlustada. Nimetatud mõiste „turvameetmed“ tegelik sisu on turvameetmete kirjeldus, mistõttu muudetakse seda lõiget, et selle sõnastus oleks analoogne KüTS § 7 lõikes 4 oleva volitusnormiga.

Eelnõu § 2 järgi muudetakse avaliku teabe seadust.

Eelnõu § 2 punktiga 1 tunnistatakse AvTS § 43⁹ lõike 1 punkt 4 kehtetuks. Uus volitusnorm samalaadse määruse sisustamiseks sätestatakse eelnõu § 1 kohaselt KüTS-i.

Eelnõu § 2 punktiga 2 täiendatakse AvTS § 43⁹ lõikega 1¹, sõnastades see järgmiselt: „Andmekogude turvalisuse kindlustamisel järgitakse küberturvalisuse seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud määrust.“. Uus lõige on vajalik, et viidata eelnõu § 1 kohaselt KüTS-i lisatud

volitusnormi alusel kehtestatavale määrusele. Kuigi kõik andmekogud on oma olemuselt KüTS-i tähenduses süsteemid, siis selguse huvides on viide sellele määrusele andmekogude turvalisust kindlustava süsteemina asjakohane.

Eelnõu § 2 punktiga 3 sõnastatakse AvTS § 43⁹ lõike 3 teine lause järgmiselt: „Käesoleva seaduse § 43³ lõikes 4 nimetatud andmekogule on kohustuslikud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2 ja 6 ning lõikes 1¹ nimetatud kindlustavad süsteemid.“. Kehtiv lause on sisuliselt sama, kuid kuna eelnõu § 2 punktiga 1 tunnistatakse AvTS § 43⁹ lõike 1 punkt 4 kehtetuks ja eelnõu § 2 punktiga 2 lisatakse varasema punkti 4 asemele lõige 1¹, on tarvilik muuta ka vastava lause sõnastust. Sama lõike esimest lauset ei muudeta, kuna vastasel juhul ei oleks riigi ja kohaliku omavalitsuse andmekogude pidamisel edaspidiselt kohustuslik kasutada riigi infosüsteemi kindlustavaid süsteeme (kehtestatud sama paragrahvi esimese lõike alusel).

Eelnõu § 2 punktiga 4 sõnastatakse AvTS § 53¹ lõige 1 järgmiselt: „Riigi Infosüsteemi Amet teostab haldus- ja riiklikku järelevalvet infosüsteemide andmevahetuskihiga liitumise üle.“. Kuna eelnõu § 2 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks AvTS § 43⁹ lg 1 punkt 4, siis eemaldatakse eelnõuga muudetavast lõikest fraas „infosüsteemide turvameetmete süsteemi rakendamise ning“. Ümbersõnastus on vajalik, et AvTS-is oleks eristatud, mille üle on järelevalvepädevus Andmekaitse Inspektsioonil, RIA-l ning Statistikaametil. Vt siin ka eelnõu § 2 punkti 5 selgitusi.

Eelnõu § 2 punktiga 5 täiendatakse AvTS § 53¹ lõikega 1¹ järgmises sõnastuses: „Käesoleva seaduse § 43⁹ lõike 1¹ täitmise üle teostab haldus- ja riiklikku järelevalvet Riigi Infosüsteemi Amet küberturvalisuse seaduses sätestatud pädevuse piires.“ Kuna eelnõuga tunnistatakse AvTS-s kehtetuks ISKE volitusnorm (eelnõu § 2 punkt 1) ning edaspidiselt on süsteemide turvameetmete nõuded KüTS-s (eelnõu § 1 punkt 1), siis on vaja selgust, kuidas RIA kontrollib andmekogude turvalisust kindlustava võrgu- ja infosüsteemide infoturbe haldussüsteemi nõuete täitmist. Sellekohane järelevalve toimub KüTS-i 4. peatükis sätestatud korras. Taoline erisäte on olemas ka näiteks tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 60 lõikes 2, hädaolukorra seaduse § 45 lg 1 punktis 4, lennundusseaduse § 60¹ lõikes 5, raudteeseaduse § 143 lõikes 8 ning sadamaseaduse § 42 lõikes 5. Ehk sisuliselt on sarnane sõnastus ka muudes õigusaktides.

4. Eelnõu terminoloogia

Senise „infosüsteemide turvameetmete süsteemi“ asemel kasutatakse uuendatud terminit „võrgu- ja infosüsteemide infoturbe haldussüsteem“. „Infosüsteemide“ asemel on korrektne kasutada fraasi „võrgu- ja infosüsteemid“ ehk süsteemid, mis on kooskõlas KüTS-is oleva legaalseadusega (KüTS § 2 p 1). „Turvameetmete süsteem“ asemel on korrektne kasutada fraasi „infoturbe haldussüsteem“, kuna tegemist on nõ reeglite kogumiga, mitte süsteemiga KüTS legaalseaduse mõttes.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri otseselt viidatud probleeme riigisektoris. Võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge taseme tagamiseks kehtestatud Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2016/1148 (NIS direktiiv) reguleerib üksnes ühiskondlikult oluliste teenuste operaatoreid, kuid mitte avalikku sektorit.

6. Seaduse mõjud

Seaduse muutmise eelnõuga välja pakutud volitusnormil märkimisväärset õiguslikku mõju ei ole. Küll aga võimaldab uue volitusnormi kohane määrus muuta rakendamise aluseid selgemaks, tagada asjakohasema regulatsiooni olemasolu infoturbenõuete jõustamiseks ja võimaldab pikemas perspektiivis tõsta õigusselgust.

Muudatusel on seega positiivne sotsiaalne mõju: asjaomase regulatsiooni põhjal on vastutavatel isikutel parem võimalus mõista mida ja mis põhjusel infoturbe tagamiseks teha tuleb. See omakorda viib kõigi kodanike andmete parema kaitseni ning efektiivsema infoturberegulatsiooni tulemusel väheneb avaliku sektori haavatavus andmeleketele ja küberrünnakutele.

Samuti ilmneb positiivne mõju riigi välissuhetele ja seda taaskord tänu seaduse muudatusele võimalikuks saava määruse kaudu: loodav Eesti infoturbestandard E-ITS on maksimaalses võimalikus osas kooskõlas rahvusvahelise standardi ISO 27001 nõuetega ning võimaldab rakendajatel vajadusel lihtsamini minna üle ISO 27001 standardi kohasele infosüsteemide infoturbe haldussüsteemile. See omakorda tagab vastastikuse mõistatavuse rahvusvahelises keskkonnas nii olemasolevate kui tulevaste koostööpartnerite vaates. Muudatus võimaldab innovaatilist õigusruumi presenteerida näidisena teistele riikidele ning potentsiaalselt edendab ka e-riigi lahenduste eksporti. Loodava Eesti infoturbestandardi osas on rahvusvaheline kogukond juba huvi üles näidanud.

Volitusnormi täpsustamise tulemusena kehtestatav määrus mõjutab positiivselt ka riigi majandust, sest riik ei tegele muudatuste jõustumisel infoturbega enam reaktiivselt, vaid süsteemselt rakendatud infosüsteemide infoturbe haldussüsteemi abil. See omakorda tagab tõenäolisema laiapiindse kaitse olulise mõjuga kulukate küberintsidentide eest, millega paraneks avaliku sektori majanduslik tervis tervikuna.

Kui riik ja erasektor rakendavad samu standardeid, siis avarduvad ka riigi-era infotehnoloogilised koostöövõimalused. Lisaks võimaldab ühtsete aluste loomine turgutada majandussektorit, mis aitab standardeid rakendada ja jälgida (nt tööriistade loomine, turunõudlus täiendavate audiitorite järele ja muu majandust elavdav). Kuna E-ITS on rahvusvahelise standardiga ühilduv standard, siis on võimalik juba tehtud töö eksportida rahvusvahelisele turule.

Seadusega laiema volituse andmine infoturbe haldussüsteemi sisustamiseks toetab igati ka riigiasutuste ja KOV üksuste püüdlusi parema infoturbe suunas. Praktika on näidanud, et ilma kohustava normita ei rakenda asutused vajalikul tasemel infoturbemeetmeid. Infoturbemeetmete süsteemse tagamise kohustuse olemasolul võib eeldada, et ka maapiirkondades säilivad IT-inseneri ja infoturbspetsialisti haridust nõudvad töökohad.

Ettevõtete ega kodanike halduskoormusele seaduse muutmisega olulist mõju ei ole. Muudatustega luuakse eeldused jätkusuutlike teenuste osutamiseks ja avalike ülesannete efektiivemaks täitmiseks.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Eelnõuga ei kaasne täiendavaid kulusid.

8. Rakendusaktid

Seoses KüTS-i ja AvTS-i muutmisega tunnistatakse kehtetuks Vabariigi Valitsuse 20.12.2007. a määrus nr 252 „Infosüsteemi turvameetmete süsteem“, et asendada tänaseks aegunud ISKE uue E-ITS-iga.

Uuendatud volitusnorm võimaldaks kehtestada ISKE asemel avalike ülesannete täitmiseks loodud äriprotsessidel (*business process*) põhineva turvameetmete süsteemi E-ITS. Vastava määruse eelnõu on koostamisel.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras.

10. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon.

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Kaitseministeeriumile, Siseministeeriumile, Välisministeeriumile ja Justiitsministeeriumile ning arvamuse andmiseks Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule ning Eesti Infoturbe Assotsiatsioonile.

Algatab Vabariigi Valitsus

„.....“ ..... 2021. a.